

IV EDYCJA KONFERENCJI NAUKOWEJ „MŁODZIEŻ WOBEC WSPÓŁCZESNYCH ZAGROŻEŃ” – „ZAGROŻENIA W CYBERPRZESTRZENI”, 20 KWIEŚNIA 2018 R.

20 kwietnia 2018 r. Instytut Bezpieczeństwa i Spraw Międzynarodowych Dolnośląskiej Szkoły Wyższej zorganizował kolejną konferencję z cyklu „Młodzież wobec współczesnych zagrożeń”. Tematem przewodnim tegorocznej edycji były zagrożenia w cyberprzestrzeni. Z uwagi na tematykę konferencja dedykowana była uczniom szkół ponadgimnazjalnych, wychowawcom i nauczycielom, dyrektorom szkół, pedagogom, psychologom, rodzicom zainteresowanym bezpieczeństwem swoich dzieci w Internecie. Czwartej edycji spotkań patronowali Dolnośląski Kurator Oświaty oraz Marszałek Województwa Dolnośląskiego.

Konferencje „Młodzież wobec współczesnych zagrożeń” stanowiące element szerszego programu edukacyjnego realizowanego od 2008 r. przez Dolnośląską Szkołę Wyższą pod nazwą „Bezpieczna młodzież” na trwałe wpisały się już w kalendarz działań zacieśniających współpracę uczelni ze środowiskiem nauczycieli, wychowawców i pedagogów. Jak zauważyła otwierająca konferencję Dziekan Wydziału Nauk Technicznych prof. Beata Borowicz-Sierocka, obserwujemy narastanie wagi problemu cyberzagrożeń, które stały się istotnym aspektem determinującym bezpieczeństwo współczesnej młodzieży. Jednak skuteczne przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom wymaga aktywnego włączenia młodych w działania edukacyjne, ważne jest bowiem poznanie ich perspektywy i postrzegania zagrożeń w cyberprzestrzeni. Teza ta korespondowała z późniejszym wystąpieniem prof. Piotra Mickiewicza, który wskazał m.in. na ograniczone kompetencje rodziców i nauczycieli w zakresie korzystania z nowych technologii, co utrudnia im, a niekiedy wręcz uniemożliwia realną ocenę niebezpieczeństw związanych z korzystaniem z Internetu.

W ramach otwartej prelekcji uczestnicy konferencji wysłuchali dwóch wystąpień. Pierwsze z nich („Internet jako miejsce działania ekstremistów”, dr Aleksandra Moroska-Bonkiewicz) przybliżyło zagadnienia związane z problematyką ekstremizmu politycznego, w tym wykorzystania Internetu do prowadzenia działalności ekstremistycznej. Internet poprzez anonimowość skłania do większej radykalności, ułatwia kontakt z mentorami ideologicznymi, a łamanie barier w Internecie ułatwia łamanie barier w rzeczywistości. Cyberprzestrzeń pozwala na lepszą komunikację, organizację, planowanie czy zbieranie środków, co wykorzystują ugrupowania ekstremistyczne. Sieć staje się głównym miejscem werbowania zwolenników. Do propagowania poglądów wyko-

rzystywane są nie tylko strony www, ale również maile, fora dyskusyjne, gry komputerowe, portale społecznościowe czy portale aukcyjne. Drugi problem, na który zwróciła uwagę prelegentka jest mowa nienawiści, stanowiąca jeden z etapów radykalizacji. Wyszczadanie, poniżanie są powszechnie obecne wśród młodzieży, która nie w pełni świadomie ulega wpływom, ale nie potrafi ocenić konsekwencji swoich działań. W drugim wystąpieniu („Zjawisko cyberprzemocy wśród młodzieży szkolnej w świetle badań”, prof. Piotr Mickiewicz) przedstawione zostały częściowe wyniki badań prowadzonych w ramach projektu „Poczucie bezpieczeństwa młodzieży w jednostkach administracji terenowej na poziomie miasta na prawach powiatu”. Agresja elektroniczna jest zjawiskiem dobrze znanym młodzieży. Młodzi poprawnie identyfikują, kiedy mają do czynienia z przemocą w cyberprzestrzeni i wskazują formy tej przemocy. Ale jednocześnie jest to widzenie „książkowe”, w którym wskazują obecne w literaturze przykłady przemocy (kompromitujące zdjęcia, umieszczanie zdjęć bez zgody, tworzenie stron poświęconych osobom, wulgaryzmy), pomijając inne. Młodzież nie widzi zagrożeń w wielu aktywnościach podejmowanych w sieci (streaming, licytacje), a część z nich traktuje w kategoriach żartu. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w cyberprzestrzeni wymaga wielu działań profilaktyczno-wychowawczych, uświadamiania, dialogu, a także głębszego zainteresowania ze strony rodziców, których niedostosowanie cybernetyczne i brak wiedzy technologicznej nie usprawiedliwia braku zaangażowania.

Ważnym elementem konferencji z cyklu „Młodzież wobec współczesnych zagrożeń” są warsztaty adresowane zarówno do dorosłych uczestników, jak i młodzieży ponadgimnazjalnej, pozwalające na dyskusję czy wymianę doświadczeń między ekspertami a praktykami (nauczycielami, pedagogami). W ramach warsztatów dla nauczycieli przeprowadzono poruszano następującą problematykę: „Dominujące wśród młodzieży szkolnej formy przemocy w cyberprzestrzeni – na podstawie badań ankietowych” (Piotr Mickiewicz), „Poradnik pozytywnego myślenia – czym zastąpić komunikatory” (Marek Zimnak), „Czy mogę uciec od swojej przeszłości? – co zostaje w Sieci” (Jarosław Feliński). Młodzieży dedykowano m.in. spotkanie z funkcjonariuszem Wydziału do walki z Cyberprzestępczością KW Policji we Wrocławiu („Mój komputer, telefon a ochrona danych”), które miało na celu uświadomienie młodym zasad odpowiedzialnego korzystania z Internetu, nie tylko w komputerze, ale i w telefonie oraz wskazanie podstawowych wytycznych w zakresie zabezpieczania swojej prywatności w sieci.

W konferencji wzięło udział ponad 100 uczestników – nauczycieli, pedagogów, psychologów, rodziców i uczniów z Dolnego Śląska. Warty odnotowania postulatem, który pojawił się w czasie konferencji jest potrzeba opracowania przewodnika dla młodzieży, najlepiej w formie e-booka, który powinien stanowić zbiór wskazówek, zasad postępowania, porad praktyków, co robić i jak reagować na zagrożenia w cyberprzestrzeni.